

Tlač a informácie

TLAČOVÁ INFORMÁCIA č. 27/2017

15. marec 2017

Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil v roku 2016 porušenie práv maloletých detí v 2 nálezoch a porušenie práva na osobnú slobodu v 10 nálezoch

I. Ochrana práv maloletých detí predstavuje jednu z najdôležitejších úloh demokratickej spoločnosti. Vychádza z presvedčenia, že štát ako garant ochrany práv jednotlivca je posudzovaný podľa toho, ako sa stará o najzraniteľnejších jedincov, ktorými sú práve deti.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) plní svoje poslanie a v prípade zlyhania príslušných štátnych orgánov je často poslednou inštanciou schopnou napraviť nezákonný stav a zabezpečiť účinnú a spravodlivú právnu ochranu maloletých detí.

Poslanie ústavného súdu pri ochrane práv maloletých detí sa napĺňa vydávaním nálezov vyslovujúcich porušenie týchto práv. Predmetné rozhodnutia ústavného súdu dávajú do budúcnosti pre každý štátny orgán jasný signál spočívajúci v tom, že ústavný súd prejavuje nulovú toleranciu voči postupom a rozhodnutiam orgánov porušujúcich práva maloletých detí.

Ústavný súd v roku 2016 vyslovil porušenie práv maloletých detí v **2 nálezoch**.

Tabuľka 1: Prehľad nálezov z roku 2016, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práv maloletých

p. č.	sp. zn. ústavného súdu	odporca	sp. zn. odporcu	porušené články
1.	III. ÚS 263/2016	Okresný súd Martin	20 P 46/2015	čl. 48 ods. 2 ústavy čl. 6 ods. 1 dohovoru
2.	I. ÚS 662/2016	Okresný súd Košice I	11 P 18/09	čl. 48 ods. 2 ústavy čl. 6 ods. 1 dohovoru

Zdroj: vlastné spracovanie

Prehľad počtu doručených podaní namietajúcich porušenie práv maloletých detí a počtu nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie týchto práv:

rok 2012 doručených **21** podaní – v **5 nálezoch** bolo vyslovené porušenie práv maloletých detí,
rok 2013 doručených **35** podaní – v **5 nálezoch** bolo vyslovené porušenie práv maloletých detí,
rok 2014 doručených **27** podaní – v **3 nálezoch** bolo vyslovené porušenie práv maloletých detí,
rok 2015 doručených **27** podaní – v **4 nálezoch** bolo vyslovené porušenie práv maloletých detí,
rok 2016 doručených **26** podaní – v **2 nálezoch** bolo vyslovené porušenie práv maloletých detí.

„Predmetom sťažnosti vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. I. ÚS 662/2016 bolo porušenie práva maloletého sťažovateľa na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj.

Po faktickej stránke bola vec pomerne zložitá z dôvodu vykonania znaleckého dokazovania majetkových pomerov otca, ale najmä kvôli potrebe zabezpečenia prekladov listín do španielskeho jazyka, keďže otec maloletého sťažovateľa bol štátnym občanom Španielska. Na celkovú dĺžku konania malo vplyv aj súbežne prebiehajúce rozvodové konanie rodičov maloletého dieťaťa.

Ústavný súd v tomto konaní konštatoval, že konanie prebiehajúce na Okresnom súde Košice I trvajúce viac ako 7 rokov možno označiť ako konanie vyznačujúce sa súdnymi prieťahmi. Ústavný súd zároveň sťažovateľom priznal finančné zadostučinenie každému v sume po 1 000 €,“ **objasňuje okolnosti prípadu predsedníčka ústavného súdu Ivetta Macejková.**

II. Ochrana základného práva na osobnú slobodu

Ústavný súd, ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti je inštitúciou, ktorá nehľadí na jednotlivca cez prizmu jeho pohlavia, veku, národnosti či spoločenského statusu, ale vníma každú osobu ako jedinečný subjekt, ktorý má právo na ochranu ľudských práv a základných slobôd. V demokratickej spoločnosti preto musí ostať samozrejmosťou možnosť osôb umiestnených v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody, ústavoch na výkon väzby alebo osôb, ktorých osobná sloboda bola obmedzená orgánmi činnými v trestnom konaní či inými štátnymi orgánmi, podať ústavnú sťažnosť pre porušenie práva na osobnú slobodu.

Ústavnému súdu bolo v roku 2016 doručených 151 podaní, v ktorých sťažovatelia namietali porušenie **základného práva na osobnú slobodu** podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Ústavný súd vyslovil v roku 2016 porušenie **základného práva na osobnú slobodu v 10 nálezochoch.**

Tabuľka 2: Prehľad nálezov z roku 2016, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru

p. č.	sp. zn. ústavného súdu	odporca	sp. zn. odporcu	porušené články
1.	I. ÚS 425/2015	Krajský súd v Banskej Bystrici	2 Tpo 20/2015	čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru
2.	I. ÚS 237/2015	Najvyšší súd Slovenskej republiky	6 Tost 40/2014	čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy
3.	II. ÚS 661/2015	Krajský súd v Nitre	4 Tpo 52/2015	čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru
4.	I. ÚS 18/2016	Krajský súd v Bratislave Okresný súd Bratislava I	2 Tos 83/2015 1 T 32/2014	čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru
5.	II. ÚS 177/2016	Krajský súd v Prešove	4 Tpo 16/2015	čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy
6.	II. ÚS 185/2016	Okresný súd Komárno	2 T 89/2015	čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru

7.	II. ÚS 264/2016	Okresný súd Prešov	1 Tk 1/2015	čl. 17 ods. 2 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru
8.	III. ÚS 164/2016	Okresný súd Bratislava IV	0 Tp 197/2014	čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru
9.	II. ÚS 204/2016	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	XIV Gv 56/14/1000	čl. 17 ods. 1,2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru
10.	III. ÚS 216/2016	Krajský súd v Nitre	4 Tpo 52/2015	čl. 17 ods. 1,2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru

Zdroj: vlastné spracovanie

Prehľad počtu nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva na osobnú slobodu:

v roku 2012 – vyslovené porušenie práv v **6 nálezo**ch,
v roku 2013 – vyslovené porušenie práv v **18 nálezo**ch,
v roku 2014 – vyslovené porušenie práv v **8 nálezo**ch,
v roku 2015 – vyslovené porušenie práv v **13 nálezo**ch,
v roku 2016 – vyslovené porušenie práv v **10 nálezo**ch.

„Ústavný súd sa v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 661/2015 zaoberal sťažnosťou, v ktorej sťažovateľka uvádzala, že uznesením okresného súdu bola predĺžená lehota jej väzby. Sťažovateľka bola presvedčená, že došlo k porušeniu jej práva na obhajobu v rámci rozhodovania o väzbe tým, že Krajský súd v Nitre rozhodol o jej sťažnosti proti vzatiu do väzby skôr, než by mal k dispozícii písomné dôvody sťažnosti, ktoré boli včas predložené Okresnému súdu Nitra. Na základe dôkazov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii, bolo zistené, že došlo k administratívnej chybe, v dôsledku ktorej Krajský súd v Nitre rozhodol o väzbe bez znalosti argumentácie sťažovateľky. Po preskúmaní všetkých dôkazov ústavný súd uznesenie Okresného súdu Nitra zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie,“ **uzatvára predsedníčka ústavného súdu Ivetta Macejková.**

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Ústavný súd Slovenskej republiky.

Viac informácií Vám môže poskytnúť

hovorkyňa Ústavného súdu SR PhDr. Martina Ferencová, PhD.

telefón: 055/7207 295, mobil: +421 918 827 344, e-mail: martina.ferencova@concourt.sk